

قطعه‌نامه مجمع عمومی در مورد الزام آور بودن نظر مشورتی دادگاه لاهه

قطعه‌نامه^۱ مجمع عمومی سازمان ملل

{بدون ارجاع به کمیته اصلی (A/ES-10/L.18/Rev.1)}

A/res/es-10/15

۲ آگوست ۲۰۰۴

دإط- ۱۵/۱۰- حکم دادگاه عدالت بین‌المللی در مورد پیامدهای حقوقی ناشی از ساخت دیوارحائل در اراضی اشغالی فلسطین از جمله قدس شرقی و اطراف آن مجمع عمومی،

با رجوع به اصول منشور سازمان ملل،

و با نظر به اینکه تقویت احترام به تعهدات ناشی از منشور و دیگر اسناد و قواعد قانون

بین‌الملل، جزء اهداف و اصول اساسی سازمان ملل است،

و با اشاره به قطعه‌نامه شماره ۲۶۲۵ (د- ۲۵) مورخ ۲۴ اکتبر ۱۹۷۰ این مجمع، در مورد اعلام

اصول قانون بین‌الملل مربوط به روابط دوستانه و همکاری میان کشورها طبق منشور سازمان ملل متحد،

و با تأکید مجدد بر عدم مشروعیت کسب اراضی با توسل به زور یا تهدید به آن،

و با اشاره به قواعد الحاقی به توافقنامه لاهه در مورد قوانین و عرف مربوط به جنگ‌های

زمینی مصوب سال ۱۹۰۷ (۱)

و با اشاره به کنوانسیون ژنو مربوط به حمایت از شهروندان در هنگام جنگ مورخ ۱۲ آگوست

۱۹۴۹ (۲) و احکام مربوط به قوانین عرفی از جمله موارد مذکور در پروتکل اول الحاقی به

کنوانسیون‌های ژنو (۳)

۱- این سند مربوط به صفحه ۱۰۸ مقاله فلسطین در دادگاه لاهه در همین نشریه است.

و نیز با اشاره به کنوانسیون بین‌المللی ویژه حقوق مدنی و سیاسی و کنوانسیون بین‌المللی ویژه حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی (۴) و کنوانسیون حقوق کودک (۵)

و با تأکید مجدد بر مسئولیت دائم سازمان ملل در قبال مسئله فلسطین تا زمان حل و فصل همه جانبه و رضایتبخش آن طبق مشروعیت بین‌المللی،

و با اشاره به قطعنامه‌های مربوطه شورای امنیت از جمله قطعنامه‌های ۲۴۲ مصوب ۲۲ نوامبر ۱۹۶۷، ۳۳۸ مصوب ۲۲ اکتبر ۱۹۷۳، ۴۴۶ مصوب ۲۲ مارس ۱۹۷۹، ۴۵۲ مصوب ۲۰ ژوئیه ۱۹۷۹، ۴۶۵ مصوب اول مارس ۱۹۸۰، ۴۷۶ مصوب ۳۰ ژوئن ۱۹۸۰، ۴۷۸ مصوب ۲۰ آگوست ۱۹۸۰، ۹۰۴ مصوب ۱۸ مارس ۱۹۹۴، ۱۰۷۳ مصوب ۲۸ سپتامبر ۱۹۹۶، ۱۳۹۷ مصوب ۱۲ مارس ۲۰۰۲، ۱۵۱۵ مصوب ۱۹ نوامبر ۲۰۰۳ و ۱۵۴۴ مصوب ۱۹ می ۲۰۰۴،

و همچنین با اشاره به قطعنامه‌های دوره فوق‌العاده دهم در مورد اقدامات غیرقانونی اسرائیل در قدس شرقی اشغالی و بقیه اراضی اشغالی فلسطین،

و با تأکید مجدد بر قطعنامه ۲۹۲/۵۸ مصوب ۶ می ۲۰۰۴ طی دوره ۵۸ مجمع عمومی پیرامون وضعیت اراضی اشغالی فلسطینی از جمله قدس شرقی،

و نیز با تأکید مجدد بر حق ملت فلسطین در زمینه تعیین سرنوشت و حق تشکیل دولت مستقل فلسطین،

و با تأکید مجدد بر پایبندی به راه حل ۲ دولتی اسرائیل و فلسطین و همزیستی مسالمت‌آمیز آنها ضمن مرزهای به رسمیت شناخته شده براساس مرزهای قبل از ۱۹۶۷،

و با محکوم ساختن همه اقدامات خشونت‌آمیز، تروریستی و مخرب،

و با تذکر به طرفین در مورد عمل به تعهداتشان نسبت به طرح نقشه راه (۶) مبنی بر تلاش تشکیلات خودگردان پیرامون دستگیری و مهار افراد و گروه‌های عامل و طراح حملات خشونت‌بار و نیز عدم انجام اقداماتی از جانب اسرائیل که باعث از میان رفتن اعتماد میان طرفین می‌شود که از جمله آنها می‌توان به عدم حمله به شهروندان و عملیات قتل خارج از چارچوب قانون اشاره کرد.

و همچنین با ذکر این مطلب که همه کشورها حق و وظیفه دارند که اقداماتی طبق قانون

بین‌الملل و قانون بین‌المللی حقوق بشر با هدف کنترل اقدامات خشونت‌آمیز و مرگبار علیه شهروندان خود به منظور حفظ جان آنها انجام دهند،

و با اشاره به قطعه‌نامه د | ط - ۱۳/۱۰ مصوب ۲۱ اکتبر ۲۰۰۳ مبنی بر درخواست از اسرائیل

برای توقف ساخت دیوارحائل در اراضی اشغالی فلسطین و بازگشت به وضعیت سابق از جمله در قدس و اطراف آن،

و با اشاره به قطعه‌نامه د | ط - ۱۴/۱۰ مصوب ۸ دسامبر ۲۰۰۳ مبنی بر درخواست از دادگاه

عدالت بین‌المللی برای صدور حکم فوری در مورد مسئله زیر:

«پیامدهای حقوقی ناشی از ساخت دیوارحائل توسط اسرائیل به عنوان نیروی اشغالگر در اراضی

اشغالی فلسطین از جمله قدس شرقی و اطراف آن به شیوه مشخص شده در گزارش دبیر کل، از نظر قواعد و اصول قانون بین‌الملل از جمله کنوانسیون چهارم ژنو مصوب ۱۹۴۹ و قطعه‌نامه‌های مربوطه شورای امنیت و صلح عمومی سازمان ملل چیست؟»

و با دریافت حکم صادره در ۹ ژوئیه ۲۰۰۴ از این دادگاه پیرامون سؤال مطرح شده (۷)،

و با ملاحظه ویژه نسبت به حکم دادگاه عدالت بین‌المللی در پاسخ به سؤال مطرح شده

توسط مجمع عمومی طی قطعه‌نامه د | ط - ۱۴/۱۰ به این شرح (۸)،

«الف) ساخت دیوارحائل توسط اسرائیل به عنوان نیروی اشغالگر در اراضی اشغالی فلسطین از

جمله قدس شرقی و اطراف آن و سیستم همراه با این دیوار، با قانون بین‌المللی مغایرت دارد.

ب) اسرائیل ملزم به توقف نقض قانون بین‌المللی و توقف فوری ساخت دیوارحائل در اراضی

فلسطینی از جمله قدس شرقی و اطراف آن و نیز از بین بردن ساختار به وجود آمده و لغو یا ابطال همه قوانین مربوطه به آن براساس ماده ۱۵۱ این حکم است.

ج) اسرائیل ملزم به جبران همه ضررهای ناشی از ساخت دیوارحائل در اراضی اشغالی فلسطین از

جمله قدس شرقی و اطراف آن است.

د) همه کشورها ملزم به عدم به رسمیت شناختن وضعیت غیرقانونی مترتب بر ساخت دیوار و

عدم ارائه کمک به منظور باقی ماندن وضعیت ناشی از این ساخت‌وسازاند. همچنین همه کشورهای عضو

کنوانسیون چهارم ژنو مربوط به حمایت از شهروندان غیرنظامی در هنگام جنگ مصوب ۱۲ آگوست ۱۹۴۹، ضمن احترام به منشور سازمان ملل و قانون بین‌الملل وظیفه دارند اسراییل را به تبعیت از حقوق بشر که در این توافقنامه ذکر شده است، ملزم سازند.

هـ) سازمان ملل بویژه مجمع عمومی و شورای امنیت باید اقدامات لازم دیگر برای پایان دادن به وضعیت غیرقانونی بوجود آمده بر اثر ساخت دیوارحائل و سیستم مرتبط با آن را به همراه اجرای ضروری این حکم در نظر گیرند».

و با ملاحظه این مطلب که دادگاه مذکور به این نتیجه رسیده که ساخت شهرک‌های

اسراییلی در اراضی اشغالی فلسطین از جمله قدس شرقی، به معنای نقض قانون بین‌الملل است،(۹)

و با ملاحظه مطالب عنوان شده توسط دادگاه مبنی بر اینکه «اسراییل و فلسطین به پایبندی

به قواعد حقوق بشر که در حمایت از شهروندان غیرنظامی نمود می‌یابد التزام دارند» و نیز این مطلب که به نظر این دادگاه تنها راه خاتمه دادن به این وضعیت اسفبار، اجرای صادقانه همه قطعنامه‌های مربوطه شورای امنیت بویژه قطعنامه‌های ۲۴۲ مصوب سال ۱۹۶۷ و ۳۳۸ مصوب سال ۱۹۷۳ (۱۰) است،

و با نظر به این مطلب که احترام به دادگاه مذکور و وظایف آن، امری اساسی برای حاکمیت

قانون و غلبه عقل و منطق در امور بین‌الملل محسوب می‌شود،

مجمع عمومی، آرای زیر را صادر می‌کند:

۱- حکم دادگاه عدالت بین‌المللی مورخ ۹ ژوئیه ۲۰۰۴ در مورد پیامدهای حقوقی ناشی از ساخت

دیوارحائل در اراضی فلسطین اشغالی از جمله قدس شرقی و اطراف آن را به رسمیت می‌شناسد.

۲- از اسراییل به عنوان نیروی اشغالگر می‌خواهد، تعهدات قانونی خود را به صورت مذکور در

حکم دادگاه عملی کند.

۳- وظایف همه کشورهای عضو سازمان ملل را طبق حکم صادره به آنها متذکر می‌شود.

۴- از دبیرکل می‌خواهد، فهرست ضررهای وارد آمده به همه اشخاص حقوقی یا حقیقی مربوط

به موارد ۱۵۲ و ۱۵۳ حکم مذکور را تهیه کند.

۵- جلسه‌ای دیگر برای ارزیابی میزان اجرای این قطعه‌نامه با هدف پایان دادن به وضعیت غیرقانونی ناشی از ساخت دیوارحائل و سیستم مرتبط با آن در اراضی اشغالی فلسطین از جمله قدس شرقی تشکیل خواهد شد.

۶- به دولت اسرائیل و تشکیلات خودگردان یادآوری می‌کند که هر چه سریعتر تعهدات خود در زمینه اجرای طرح نقشه راه را با همکاری با کمیته ۴ جانبه براساس قطعه‌نامه شماره ۱۵۱۵ شورای امنیت مصوب سال ۲۰۰۳ به منظور تحقق دیدگاه مبنی بر تشکیل ۲ دولت و همزیستی مسالمت‌آمیز آنها عملی کنند و تأکید می‌کند که اسرائیل و تشکیلات خودگردان باید به مراعات دقیق اصول حقوق بشر ملتزم باشند.

۷- به همه کشورهای عضو کنوانسیون چهارم ژنو یادآوری می‌کند که وظیفه ملزم ساختن اسرائیل به اجرای این کنوانسیون را بر عهده دارند و از سوئیس می‌خواهد که به عنوان امانتدار کنوانسیون ژنو(۱۱)، رایزنی‌های لازم را انجام داده و گزارشی را در این مورد به مجمع عمومی ارائه کرده و از جمله، امکان از سرگیری کنفرانس طرف‌های عضو کنوانسیون چهارم ژنو را بررسی کند.

۸- اجازه لغو موقت جلسات دهمین دوره فوق‌العاده را صادر کرده و به رئیس مجمع عمومی اجازه می‌دهد، پس از درخواست کشورهای عضو طی دوره آتی این مجمع، مجدداً آن را برگزار کند.

جلسه عمومی ۲۷

۲۰ ژوئیه ۲۰۰۴

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

بی نوشتها:

- ۱- انظر: صندوق كارنيخي للسلام الدولي، اتفاقيات و اعلانات لاهامي لعامي ۱۸۹۹ و ۱۹۰۷ (نيويورك، مطبعه جامعه اوكسفورد، ۱۹۱۵).
- ۲- الأمم المتحدة، مجموعة المعاهدات، المجلد ۷۵، الرقم، ۹۷۳.
- ۳- المرجع نفسه، المجلد ۱۱۲۵، الرقم ۱۷۵۱۲
- ۴- انظر القرار ۲۲۰۰ ألف (د-۲۱)، المرفق
- ۵- القرار ۲۵/۴۴، المرفق
- ۶- S/2003/529، المرفق
- ۷- انظر A/Es-10/273 و Corr.1
- ۸- المرجع نفسه، الفقرة ۱۶۳.
- ۹- المرجع نفسه، الفقرة ۱۲۰.
- ۱۰- المرجع نفسه، الفقرة ۱۶۲.
- ۱۱- الأمم المتحدة، مجموعة المعاهدات، المجلد ۷۵، الأرقام ۹۷۰ الي ۹۷۳

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی